

روح

R-v-h

Bu kökten türeyen kelimeler Kuran'da 57 kez kullanılmıştır.

Kelime	Ayet No	Anlamı	Açıklama
أَرَاخَ (erâha)	16/6	Getirmek, akşamleyin (hayvanları barınaklarına) götürmek	أَرَاخَ (أَرَاخَ) - إِرَاخَةَ رَاخَ (râha) ecvef filinin, if'âl babında artırılmış formudur. تُرِيحُونَ (turîhûne - muzari fiil, çoğul, muhatap): (akşamleyin) getirirsiniz (16/6);
رَوَاحَ (revâh)	34/12	Akşamüstü dönüş, ayrılma, gitme, gidiş, dönüş, akşamüzeri geri gelme, rahatlık, akşam vakti	رَوَاحَ (رَوَاحَ) - رَوَاحَ (râha) filinin mastarıdır.

رَوْح (revh)	12/87 (2 defa), 56/89	Huzur, rahatlık, rahmet, merhamet, rüzgarın esmesi, hafif rüzgar, esinti, hayat bahşeden rahmet, rahat, ferah	Râha (رَاح) (يَرْبِحُ) fiilinin mastarıdır. Çoğulu: أَرْوَاح (ervâh)
رُوح (rûh)	2/87, 2/253, 4/171, 5/110, 15/29, 16/2, 16/102, 17/85 (2 defa), 19/17, 21/91, 26/193, 32/9, 38/72, 40/15, 42/52, 58/22, 66/12, 70/4, 78/38, 97/4	Ruh, can, nefis, esas, öz, Cebrail, vahiy, Kuran	رُوح (rûh) müennes bir kelimedir Çoğulu: أَرْوَاح (ervâh) Ruh üflemek; canlılık kazandırmak anlamına gelir. Geniş izah için lütfen aşağıdaki açıklama kısmını okuyunuz.
رِيح (rîh)	2/164, 3/117, 7/57, 8/46, 10/22 (2 defa), 12/94, 14/18, 15/22, 17/69, 18/45, 21/81, 22/31, 25/48, 27/63, 30/46, 30/48, 30/51, 33/9, 34/12, 35/9, 38/36, 41/16, 42/33, 45/5, 46/24, 51/41, 54/19, 69/6	Rüzgar, hava, koku, güç, kuvvet	رِيح (rîh) müennes bir kelimedir Çoğulu: رِيَّاح (riyâh) rüzgar demektir. 8/46'da rîh (rüzgar) kelimesi, mecazi

			olarak “güç, kuvvet, devlet” anlamında kullanılmıştır. 12/94’de Yusuf’un rüzgarı (havası), Yusuf’un kokusunu ifade eder.
رَيْحَان (reyhân)	55/12, 56/89	Hoş kokulu bitki, hoş kokulu şey, rahmet, bol rızık	رَيْحَان (reyhân) Çoğulu: رِيَّاحِينَ (reyâhîn)

Açıklama:

Arapçada “rvh (روح)” kökü (İbranicede רוח), esas olarak **"hava, rüzgar"**

anlamına gelir. Râha (رَاح); "rüzgarlı olmak" demektir; **"koku"** (rîh, râihat, riyhat), havayla

yayıldığı için ve her şey nefes alınarak koklandığı için, bu fiil "koku almak" anlamında da kullanılır. Nitekim Kuran’da, 12/94’te, “Yusuf’un kokusu” için, “Yusuf’un rüzgarı (havası)

(ريح)” denmesi, bundan dolayıdır. "Râha'l-beytu"; "Ev havalandı." demektir. Benzetme

yoluyla bu fiil (insan için) **"rahatlamak"**, neşelenmek, sevinmek, manalarına gelir (Türkçedeki “rahat”, “istirahat” ve “müsterih” kelimeleri de buradan gelir). Sıcak

memleketlerde, akşam vaktinin rahatlatıcı serinliği nedeniyle, râha (رَاح) fiili **"akşam vakti**

bir yere gitmek" eylemini ifade etmek için de kullanılır. Semitik dillerde hava ve rüzgar

kelimeleri ile insanların nefes alıp vermeleri (soluk) arasında bağlantı kurulmuştur: Arapçada, **أَرَّاحَ** (erâha) “nefes almak” anlamında kullanılır. Nefes almak, insanda canlılığın, hayatiyetin temel belirtisidir; **“rûh (رُوح)”** (ç. ervâh) kelimesinin nefis (can) anlamı, buradan kaynaklanır. Şimdi “rvh” kökünden türeyen kelimelerin bu geniş anlam yelpazesini 5 başlık halinde ayrıntılı olarak inceleyelim:

1) Hava, Rüzgar:

Râha (رَّاحَ) fiili, rüzgarlı olmak; revveha (رَوَّحَ) (bir yeri) havalandırmak, (yelpaze/mirvehat) sallamak, serinletmek; terevveha (تَرَوَّحَ) (bir şeyle) serinletmek; tervîh (تَرَوِّحَ) kelimesi ise havalandırma anlamına gelir. İbranicede de rüzgar için aynı kelime (רִיחַ) kullanılır. Kuran’da, رِيح (rîh) (ç. رِيَّاحَ riyâh), rüzgar anlamında 29 kez kullanılmıştır. Ancak 8/46’da rüzgar ile kastedilen, mecazi olarak güç ve kuvvettir; ayette geçen “rüzgarınız gider” ifadesi “gücünüzü kaybedersiniz” demektir. 12/94’te ise Yusuf’un rüzgarı (havası), Yusuf’un kokusunu ifade etmektedir.

2) Koku

Râha (رَّاحَ) fiili, kokusunu almak; erâha (أَرَّاحَ) kokusunu almak, koklamak; erveha (أَرَّوَحَ) (bozulup) kokmak, kötü kokmak, kokuşmak; isterveha (اسْتَرَوَّحَ) (nefes alarak) koklamak, kokusunu almak anlamına gelir. Kuran’da kullanılan رِيحَان (reyhân) kelimesi hoş

kokulu bitki demektir. Ayrıca, 12/94'te Yusuf'un "rüzgarı (رِيح)", Yusuf'un "kokusu"nu ifade etmek için kullanılmıştır.

3) Rahatlamak

Rüzgarın serinletici ve rahatlatıcı etkisi ve bir yeri (veya bir şeyi) havalandırmanın onu ferahlatmasından dolayı râha (رَاحَ) fiili, rahatlamak, ferahlamak, sevinmek; revveha (رَوَّحَ) rahatlatmak, ferahlatmak, hoş vakit geçirmek, dinlendirmek, (yelpaze) sallamak, serinletmek; erâha (أَرَّاحَ) dinlenmek, rahatlamak, istirahat etmek, rahatlatmak, dinlendirmek, hafifletmek, yükünü almak, sakinleştirmek, yatıştırmak, kurtarmak; terevveha (تَرَوَّحَ) (bir şeyle) serinletmek; irtâha (أَرْتَّاحَ) rahatlamak, dinlenmek, huzura kavuşmak, sevinmek, memnun olmak, (bir şeyi) olumlu karşılamak, (bir şeyden) kurtulup rahatlamak, hoşlanmak; isterâha (أَسْتَرَّاحَ) rahatlamak, istirahat etmek, dinlenmek, memnun olmak, sevinmek, rahat bulmak (mastarı, Türkçede de kullandığımız istirahat kelimesidir); isterveha (أَسْتَرَّوَّحَ) rahatlamak, huzur bulmak, sakinleşmek ve tervîh (تَرَوَّيْحَ) kelimesi de rahatlatma, dinlendirme vb. anlamlar kazanmıştır. Kuran'da, râha (رَاحَ)-(يَرِيحُ) fiilinin mastarı olan رَوَّحَ (revh) kelimesi (ç. أَرْوَّاحُ ervâh), huzur, ferahlık, rahmet vb. anlamlara gelecek şekilde 3 yerde kullanılmıştır: 12/87 (2 defa) ve 56/89.

4) Akşam Vakti Bir Yere Gitmek

Akşam vakti, havanın serinlemesi ve bu vakitlerde kişilerin rahatlaması nedeniyle râha (رَاح) fiili, daha çok akşam ve gece vakitlerinde yapılan gidip-gelme eylemini anlatmaktadır.

Bu bağlamda, revveha (رَوَّحَ) (eve) geri dönmek; erâha (أَرَّاحَ) (hayvanları) akşam (ağıl veya ahırlarına) geri getirmek; merâh (مَرَّاحَ) kelimesi (hayvanların) gece gelip kaldıkları yer, ahır, ağıl anlamlarına gelir. Kuran'da, 16/6'da أَرَّاحَ (erâha) fiili (akşamleyin) getirmek anlamında kullanılmıştır. Ayrıca 34/12'de geçen رَوَّاحَ (revâh) kelimesi (râha (رَاحَ)-يُرَّوِّحُ fiilinin mastarıdır), (akşamleyin) dönüş anlamına gelir.

5) Ruh

5a) Ruhun Üflenmesi

Arapçada أَرَّاحَ (erâha) ve isterveha (اسْتَرْوَّحَ) fiilleri nefes (soluk) almak anlamına gelir. Bu fiilin mastarı olan istirvâh (اسْتِرْوَّاحَ) ise solunum (teneffüs) demektir. **Nefes alıp vermek, canlılığın başlıca alametidir.** Bu nedenle رُوحَ (rûh) kelimesi, can, nefis vb. anlamlar kazanmıştır. Râha (رَاحَ) fiili, gitmek-gelmek, (geceleyin) hareket etmek anlamına gelir. Rüzgar da (رِيحَ), hareket eden (canlı) havadır. Kuran'da (bir şeye) can verme, canlılık özelliği kazandırma, (onu) harekete geçirme eylemi için, “نَفَخَ الرُّوحَ” (ruh üflemek)

tabiri veya yalnızca “üfleme (نَفَخَ)” fiili kullanılır. Kuran’da İsa peygamberin mucizelerinin anlatıldığı 3/49. ayette geçen “Size çamurdan kuş şekli gibi bir şey yaparım ve ona “üflerim (أَنْفُخُ)””; Allah’ın izniyle o bir kuş olur!” ifadesi; üfleme eyleminin “canlılık kazandırma” anlamına gelebildiğini açıkça göstermektedir (ayrıca bz. 5/110). 18/96’da geçen “unfuhû (أَنْفُخُوا) (ateşe) üfleyin” emri de (ateşi körükleyerek) canlandırın, manasındadır. Üfürülen şey şişer, kabarır ve adeta canlanır. Arapçada “gençliğin enerjisi/canlılığı” anlamında kullanılan “nefhatu’ş-şebâb (gençliğin üfürüşü/kabarması)” ve “baharda otların yeşermesi (tabiatın canlanması)” anlamında kullanılan “nefhatu’r-rebî” (baharın üfürüşü/kabarması)” deyimleri de bu kapsamda değerlendirilebilir.

Aşağıdaki şekilde görüldüğü gibi, “ruh üfleme (canlılık kazandırmak)” eylemi ilk insanlar ve İsa peygamber de dahil olmak üzere, bütün insanlar için geçerlidir!

İlk insanlar
(adem: insan türü)

Onu düzenlediğim ve ona ruhumdan üflediğim zaman, ona secde ediciler olarak kapanın!
(15/29 ve 38/72)

Meryem oğlu İsa

Ona (Meryem'e) ruhumuzdan üfledik; onu ve oğlunu alemler için bir ayet kıldık! (21/91)
Ona (Meryem'e) ruhumuzdan üfledik! (66/12)
İsa, O'ndan bir ruhtur! (4/171)

İnsan türünün üremesi

Onun (insanın) neslini, bayağı bir sudan bir özden kıldı; sonra onu düzenledi ve ona ruhundan üfledi!
(32/8-9)

**FARK
YOK**

Ey kitap ehli!

**Sizinle bizim aramızda ortak olan bir kelimeye gelin:
Yalnızca "Allah"a kulluk edelim
ve O'na hiçbir şeyi ortak koşmayalım!
(3/64)**

**Allah'ın indinde İsa'nın durumu,
ademin (insan türünün) durumu gibidir!
Onu topraktan yarattı; sonra ona "ol" dedi;
o da (sürekli) olur!
(3/59)**

**(İsa:) Şüphesiz ki Allah, benim de Rabbim, sizin de Rabbinizdir!
Öyleyse O'na kulluk edin! Bu, dosdoğru bir yoldur!
(3/51)**

5b) Ruh/Cebrail

Kuran'da "rûh" kelimesi, hakkında pek az bilgi verilmiş olan ve vahiy bilgisini taşıyan özel bir elçi anlamında, pek çok ayette zikredilmiştir. Aşağıdaki şekilde bu manada kullanıldığı yerler şematize edilmiştir:

